

držav. Če bi se bilo pri nas napram Poljšaku stvarno postopalo, bi mu ne bilo treba iti v tujino. Iz domovine bi se širil njegov sloves in domovina bi od tega imela največje koristi.

*

Cerkev sv. Petra v nevarnosti?

Že precej let krožijo po Rimu govoriče, ki se nanašajo na najbolj čudovito in najbolj sveto stavbo našega tisočletja, na cerkev sv. Petra v Rimu. Ta hram božji je vsega občudovanja vredno delo enega najbolj slavnih umetnikov Michelangela. In sedaj bi naj obstojala resna nevarnost za kupolo cerkve in za celotno stavbo. Cerkev je v opasnosti, da se lepega dne poruši! Hvala Bogu, da je baš kar omenjeno besedičenje pretirano. Na celi zadevi je toliko resnice, da so morali cerkev sv. Petra zavarovati s podporniki. Stavbena dela na cerkvi sv. Petra v Rimu so trajala cele rodove — dolgih 120 let. Tekom zidanja so vedno spreminjali stavbene načrte. Vogelni kamen je bil položen 18. aprila 1306 na mestu stare bazilike, ki je bila zgrajena v časih cesarja Konstantina. Prva grobna cerkev sv. Petra je tekom 1200 letnega obstoja že tako razpadla, da se je odločil papež Nikolaj V. v sredini 15. stoletja za novo stavbo. Stavbeniki so bili tile: Bramante, Rafael, Peruzzi in Sangallo. Nato je sledil Michelangelo, nadarjeni mojster, ki je vstrajal na mestu svetopeterskega stavbenika 14 let do svoje smrti in je ustvaril na papirju častitljivo kupolo, ki je krona cerkve sv. Petra. Izrvšitve kupole ni doživel. Šele 24 let po njegovi smrti so začeli graditi kupolo in so jo dogotovili v 22 mesecih. Nekoliko so predrugačili prvotne Michelangelove načrte in baš pri tem spreminjanju se je urinila računsko napaka. In ta zmota je spravila tekom stoletij na celem svetu najbolj veličastno hišo božjo v nevarnost in je treba celo stavbo temeljito prenoviti in jo obdali s podporami.

Cerkev in država v Čehoslovaški. Svobodomiselni elementi v meščanskih in delavskih strankah so hoteli čehoslovaško državo speljati v odkrito borbo zoper katoliško Cerkev. Pod zastavo Husa (krivoverca, ki je bil leta 1415 obsojen na vesoljnem cerkvenem zboru v Konstancu ter ga je dal nemški vladar Sigismund na grmadi sežgati) in husitizma se je vršila strastna gonja zoper katoličane. Ustanovila se je takozvana narodna cerkev, da bi ljudi odrgala od katoliške vere. Liberalno-socialistične nakane niso uspeli. Odpadla je plevel, kleno zrnje pa je ostalo: velika večina čehoslovaškega ljudstva in zlasti njegovo jedro je ostalo zvesto veri očetov. Da je bil sovražni val zadržan in zavržen, za to gre velika zahvala dejavnosti čehoslovaških katoličanov,

Z zob za vedno izgine kamen, če jemlješ dnevno KALODONT

Sargov Kalodont je edina zobna krema, katera vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu).

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

ki so se postavili na branik za verske svetinje naroda. Z najmodernejšim orožjem organizacije so se borili na vseh frontah, zlasti na politični in prosvetni fronti. Predsednik čehoslovaške republike dr. Masaryk jim je dal pobudo z znanim opominom, da bodo čehoslovaški katoličani imeli samo toliko pravic, kolikor si jih bodo pridobili. In pridobili so katoliški Cerkvi v Čehoslovaški pravico obstoja, svobode in nemotenega delovanja. Svobodomiselni — od lažisvobodoumja tako imenovani — elementi niso dosegli tega, kar so tako iskreno želeli, da bi se Cerkev popolnoma ločila od države ter da bi država popolnoma zagospodovala nad njo. Čehoslovaška država je sklenila pogodbo z rimsko stolico o medsebojnem razmerju med državno in cerkveno oblastjo. Ta pogodba nikakor ne temelji na načelu, da ima Cerkev le toliko pravic, kolikor jih prizna država, marveč se Cerkev smatra kot samostojna organizacija z lastnimi pravicami, ki se jih država ne sme dotakniti. Navedena pogodba določuje vzajemno razmerje prijateljstva in sodelovanja med državo in cerkveno oblastjo. To razmerje je prišlo do javnega izraza ob priliki intronizacije (ustoličenja) novega praškega nadškofa dr. Kašparja. Pri tej priliki so novoimenovani škofje — bilo jih je četvero — obiskali predsednika čehoslovaške vlade Udržala, ki jih je sprejel ob navzočnosti prosvetnega ministra dr. Dererja. Pred predsednikom vlade so škofje položili prisego zvestobe čehoslovaški republiki. Tem povodom je imel novi praški nadškof govor, v katerem je med drugim poudaril: »Vedno se bomo brigali za to, da nam izročeni verniki, ki na podlagi vere

gradijo svojo večno in tudi časno srečo, bodo zmiraj zvesti in vdani državljanji naše republike.«

Svoboda cerkve — splošna zadeva. Prvi teden meseca novembra je bilo v mestu Rotterdamu tretje letno zborovanje Stalne mednarodne komisije katoliškega veletiska (katoliških časniških založnikov). Zastopanih je bilo 11 evropskih držav in Zedinjene države Severne Amerike. Razpravljalo se je o katoliških zadevah raznih držav, zlasti Španije. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se izraža občudovanje in sočuvstvovanje katoliškim listom v Španiji, osobito velikemu madridskemu listu »El Debate« za junaški boj, ki ga vodi z ostalim katoliškim časopisjem za svobodo katoliške Cerkve. Mednarodna komisija katoliškega tiska se nikakor ne bo vmešavati v notranjo politiko Španije. To je pa nikakor ne more ovirati, da ne bi naglasila, da spada svoboda Cerkve med neoddatne pravice krščanske civilizacije, katerih po pričevanju zgodovine še ni kršila nobena vlada, ne da bi s tem zadela sama sebe. Zastopniki katoliškega tiska so preverjeni, da bo v Španiji viteški duh preteklih stoletij zmagal nad nestrpljivostjo proti veri in Cerkvi.

*

Če hoče človek prehitro obožati ...

Širni mariborski okolici je še v svežem spominu znani ponarejevalec bankovcev Jurij Potočnik, ki je umrl v zaporih. Njegov pomagač je bil Franc Rupnik. Porota je obsodila 12. marca 1927 Potočnika na 20, Rupnika pa na

9 let ječe. Slednjemu je znižal zagrebški stol sedmorice kazen na 5 let. Rupnik je bil po štiriletni kazni pomiloščen, izpuščen in se je pojavil opet v Mariboru. Lotil se je znova ponarejevanja 100 in 1000 Din bankov cv in avstrijskih šilingov. Oblast je izsledila ponarejevalca in razpečevalce, jih zaprla in družba čaka v mariborski jetnišnici na obsodbo.

Dne 17. novembra pa je mariborska policija izročila v preiskovanje zapore 7 osumljencev zaradi nadaljevanja od Potočnika započete dela, radi sleparstva in izvabljenja denarja iz lahkovernih ljudi. Glavni krivec pred dnevi aretirane sedmorice je Anton Orgolič, posestnik v Počehovi, ostali pa so železniški nameščenci, družinski očetje, ki so žrtve lahkovernosti in sleparstva.

Ko je bil aretirani brat mojstra Potočnika Gašper, se je sprijaznil Orgolič z njegovo ženo, ki je bila takrat še na svobodi in oba sta pričela delati ponarejevalne poskuse, ki se nikakor niso obnesli in je skušal Orgolič vzbujati vero pri lahkovernih, da zna delati denar. Na ta način je izvabljal denar in so se nekateri celo zadolžili, da so zbrali denar za Orgoličeve poskuse. Pri zadnji aretaciji je našla policija tudi stroj za tiskanje bankovcev, katerega pa se je mogel posluževati le pokojni Jurij Potočnik, ki je bil pravi mojster v ponarejevalni strok. Glavna razprava, ki bi se bila morala vršiti 20. novembra proti Rupniku in tovarišem, je bila radi omenjene izsleditve policije preložena in hosta enkrat pozneje odgovarjali pred sodiščem obe partiji Potočnikovih učencev in navideznih naslednikov. Gotovo je pa pri celi zadevi osumljenih in zaprtih več nedolžnih, ki so postali žrtve lahkovernosti in pohlepa po hitrem obogatitju.

*

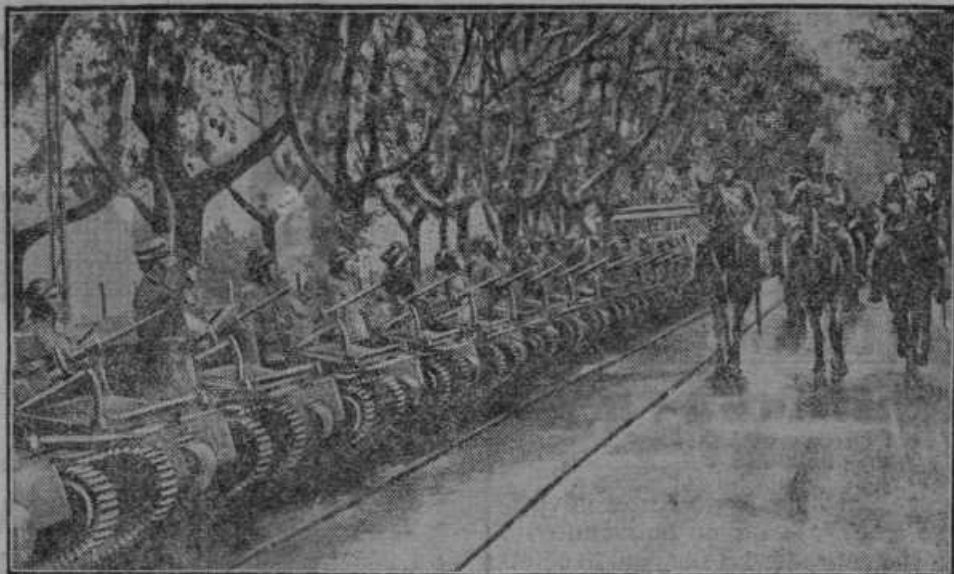

Sv. maša za bolnike! Z adventno nedeljo bi naj začela izhajati v listu »Nedelja« posebna »Sv. maša za bolnike.« — željo naročnikov, ki hočejo imeti v enem letniku celotno delo, začne »Sv. maša za bolnike« izhajati z novim letom. — Tredništvo »Nedelje«.

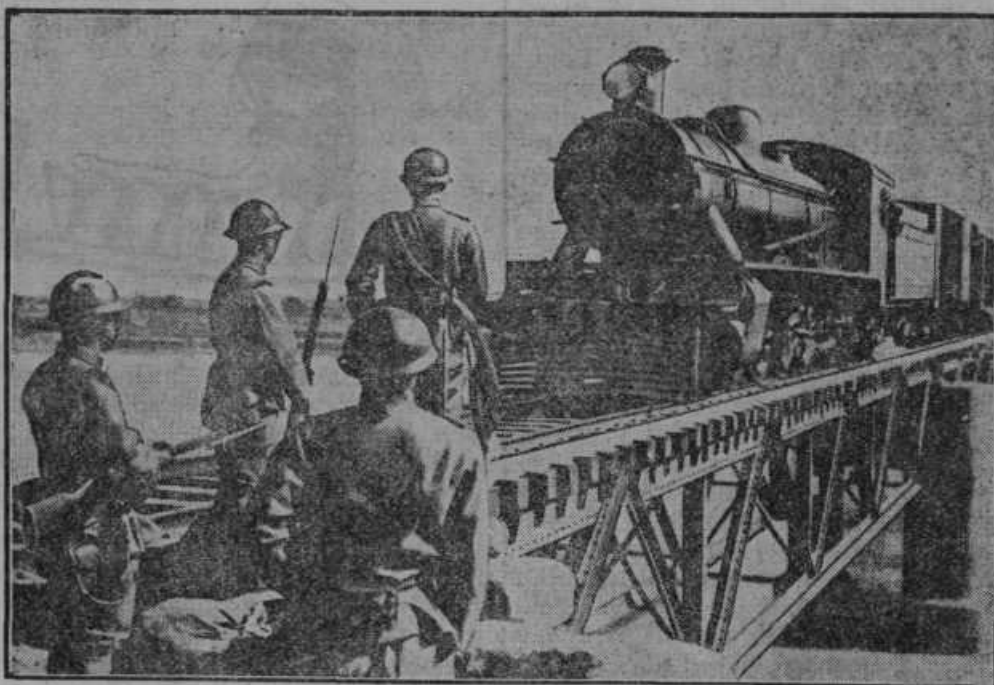
Znani vojaški duhovnik umrl. V bolnici v Ljubljani je umrl 18. novembra po daljšem bolehanju po Sloveniji znani višji vojaški duhovnik v pokoju, g. Hubert Rant. Blagopokojni je bil pod Avstrijo in Jugoslavijo v vojaški službi in je dolgo vrsto let vršil službo vojnega kurata v Mariboru. Bil je vesele narave, prijazen in priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Ostani mu med Mariborčani ohranjen časten spomin!

V Dravo se je pognal z mariborskega državnega mosta 23 letni urarski pomočnik Emerik Golob.

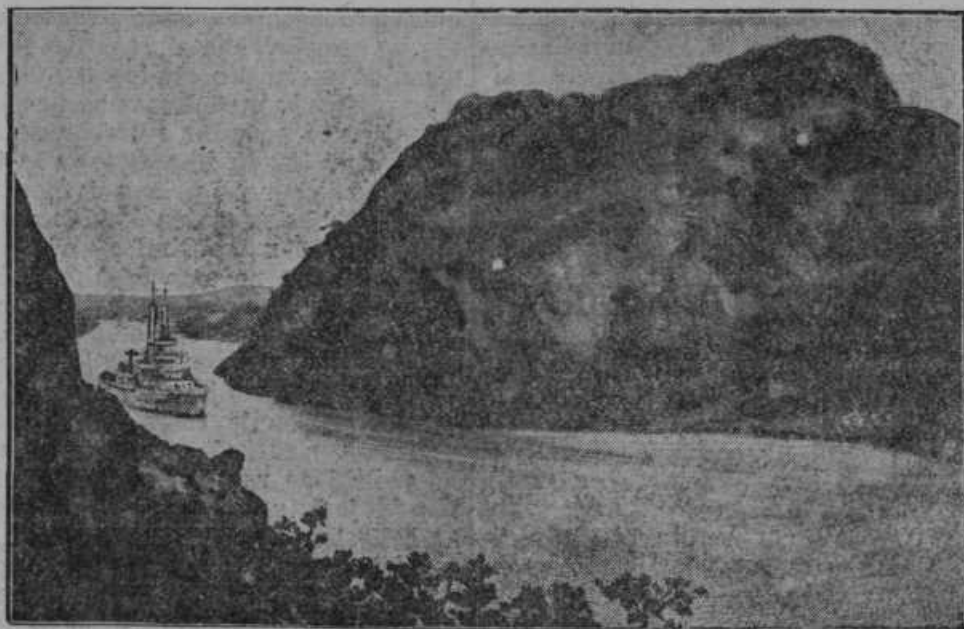
Pod vlak se je vrgel ne daleč od postaje Tezno pri Mariboru vpokojeni orožniški narednik, hišni posestnik in tajnik občine Tezno Ivan Aprišnik. Lokomotiva mu je odrezala glavo. Ni do-

Mussolini (na sredini na konju) si ogleduje na kraljev rojstni dan parado tankov.

Most preko mandžurske reke Nonni, kjer divja bitka med Japonci in Kitajci.

Plaz se je usul v Panama kanalu (med severno in južno Ameriko). Na najožjem mestu (100 m) pri Culebracutu je zasul plaz Panama-kanal tako, da znaša širina samo še 3 m in je promet z večjimi ladjami za nekaj časa onemogočen.